

сегашния царь. Когато пъкъ станахъ юноша, азъ не можехъ вече да живѣя съ погледъ, отправенъ къмъ чужда трапеза. И затова, както седѣхъ до него на трапезата, помолихъ го да ми даде войници, колкото може, за да си отмѣстя на тия, които ни изгониха, и да не живѣя вече като куче съ погледъ, отправенъ къмъ неговата трапеза. Тогава той ми дава войниците и конетѣ, които вие ще видите, когато се разсѣмне. И сега азъ живѣя заедно съ тѣхъ отъ плячката, която вземамъ отъ собствената си бащина земя. Но ако вие ми се притечете на помощъ, надѣвамъ се съ божа воля лесно да си възвърна царството. Въ това се състои моята молба къмъ васъ“.

„Какво би могълъ тогава — рекълъ Ксенофонтъ — да дамъ на войската, стотниците и военачалниците, ако бихме дошли? Кажи, за да имъ съобщатъ тия! А той обѣщалъ на всѣки войникъ по единъ кизикенъ³⁷⁾, на стотника по два, а на военачалника по четири, и земя, колкото биха пожелали, работенъ добитъкъ и при морето мѣсто, забиколено съ стѣна.“ „Но ако — казалъ Ксенофонтъ — въпрѣки нашето старание не сполучимъ да убѣдимъ войниците, ами ги възпре нѣкакъвъ страхъ отъ лакедемонците, ще приемешъ ли въ собствената си земя тия, които искатъ да дойдатъ при тебъ?“ Той отвърналъ: „Даже и мои братя и сътрапезници ще ги направя, и ще иматъ дѣлъ въ всичко, което бихме могли да придобиемъ. А на тебъ, Ксенофонте, ще дамъ и дъщеря си, и ако имашъ самъ дъщеря, ще я купя по тракийски обичай и ще ѝ дамъ за жилище Бисанте³⁸⁾, най-хубавото отъ приморскитѣ мѣста, които владѣя.“

3. Като чули това и си подали взаимно ръка, потеглили назадъ и на разсѣмване дошли въ стана, дѣто всѣки съобщилъ прѣговоритѣ на тия, които го били изпратили. А като се разсѣмнало, Аристархъ отново повикалъ пълководцитѣ и стотниците: обаче тѣ рѣшили да не отиватъ при Аристарха, ами да свикатъ войската. И събрали се всички, освѣнъ тия подъ командата на Неона, които отстояли отъ тѣхъ на разстояние около десетъ стадии³⁹⁾. Когато пъкъ се събрали, Ксенофонтъ станалъ и казалъ слѣдната рѣчь: „Войници, да прѣплуваме тамъ, дѣто

³⁷⁾ Мѣсечно по единъ кизикенъ — златна монета, наречена така по името на гр. Кизикъ, съ стойность 27·50 лева.

³⁸⁾ Βισάνθη, сега Родосто на Мраморно море.

³⁹⁾ 1776 метра.